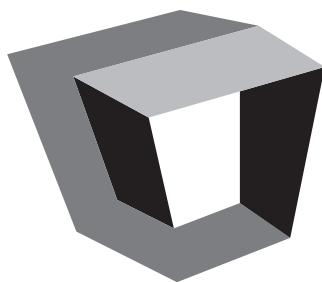

FSD2679

**Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnittelu
kunnissa: viranhaltijoiden
ryhmähaastattelut 2008 - 2009**

Aineisto-opas

TIETOARKISTO

Tämän aineisto-oppaan viittaustiedot:

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnittelu kunnissa: viranhaltijoiden ryhmähaastattelut 2008 - 2009 [aineisto-opas]. Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [tuottaja ja jakaja], 2018.

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (20.10.2011).

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä aineisto-opas on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD2679. Oppaan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo julkaisuista, joissa aineistoa on käytetty. Opas sisältää myös aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit, esimerkiksi mahdolliset haastattelukysymykset, kirjoitusohjeet, tutkimuskutsut, litterointiohjeet tai virikemateriaalit. Tekstiaineistoista mukana on usein lisäksi aineistonäyte, josta selviää esimerkiksi käytetty litterointitaso.

Liitteenä olevat aineistoon kuuluvat dokumentit on tarvittaessa anonymisoitu. Kaikki oppaan sisältämät aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit toimitetaan asiakkaalle aineiston latauksen yhteydessä myös erillisinä tiedostoina

Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Määttä, Mirja (Itä-Suomen yliopisto): Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnittelu kunnissa: viranhaltijoiden ryhmähaastattelut 2008 - 2009 [sähköinen tietoaineisto]. Versio 1.0 (2011-10-20). Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD2679>

Tietoarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	2
1.4	Aineiston käyttö	3
A	Haastattelukysymykset	5
B	Aineistonäyte	9

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnittelu kunnissa: viranhaltijoiden ryhmähaastattelut 2008 - 2009

Aineiston nimi englanniksi: Child and Youth Welfare Policy Planning in Municipalities 2008-2009: Office-holder Group Interviews

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (20.10.2011).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Määttä, Mirja (Itä-Suomen yliopisto. Yhteiskuntatieteiden laitos)

Härkönen, Hanna

Suoranta, Kaisa

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Määttä, Mirja (Itä-Suomen yliopisto. Yhteiskuntatieteiden laitos)

Aineisto luovutettu arkistoon

7.9.2011

Asiasanat

elinolot; ennaltaehkäisevä sosiaalityö; hallinto; hyvinvointi; kunnat; lapset; lastensuojelu; nuoret; nuorisotyö; suunnittelu; työryhmät; viranomaiset

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: yhteiskuntatieteet

CESSDAn luokitus: lapset; nuoret; sosiaalipalveluiden käyttö ja saatavuus

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

Aineistot, jotka eivät kuulu sarjaan

Yksittäiset aineistot, jotka eivät kuulu mihinkään sarjaan.

Sisällön kuvaus

Aineisto pitää sisällään viisi kunnallisten viranhaltijoiden ryhmähaastattelua. Haastatteluissa käsitellään lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvää kunnallista suunnittelua, johon kuntia on suostuteltu, opastettu ja lastensuojelulain (417/2007, 12§) nojalla velvoitettu.

Kysymyksissä selvitettiin mm. kuntien viranomaisten näkökulmaa valtionhallinnon ohjaukseen ja lakiin kirjattuun suunnitteluelvoitteeseen; oman hallinnonalan roolia nykyisten ohjelmien laadinnassa, toteutuksessa ja seurannassa; kunnan eri toimialojen painotusten ja näkökulmien mahdollista eroavuutta lasten ja nuorten hyvinvointipoliittisessa suunnittelussa; sekä mielipidettä mihin lasten ja nuorten asioihin tällaisella kunnan suunnitelmallisella hyvinvointipolitiikalla pitäisi erityisesti vaikuttaa.

Haastateltuja viranhaltijoita on yhteensä 20 ja he ovat pääasiassa toimialajohtajia ja lähiesimiehiä. Haastattelut on tehty viidessä suomalaisessa kunnassa lokakuun 2008 ja huhtikuun 2009 välisenä aikana. Tutkimuskunniksi on valittu sellaisia kuntia, joissa oli lähiaikoina tehty poik-kihallinnollista ohjelmatyötä.

Ryhmähaastatteluaineistoa on litteroituna yhteensä noin 65 sivua.

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi

Havainto/aineistoyksikkötyyppi: Tapahtuma/prosessi/ilmiö

Perusjoukko/otos: Kuntien viranhaltijat, jotka tekevät lain velvoittamaa lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvää suunnittelutyötä.

Aineistonkeruun ajankohta: 23.10.2008 – 21.4.2009

Kerääjät: Määttä, Mirja (Itä-Suomen yliopisto. Yhteiskuntatieteiden laitos)

Aineistonkeruun tekniikka: Kohderyhmäkeskustelu

Keruväline tai -ohje: Haastatteluteemat tai haastattelurunko

Aineiston ajallinen kattavuus: 2008 – 2009

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Poikkileikkausaineisto

Havainto/aineistoyksiköiden valinta: Ei-todennäköisyysotanta: harkinnanvarainen poiminta

Haastateltaviksi valittiin viiden sellaisen kunnan lasten- ja nuorten hyvinvointipalveluiden suunnitteluun keskittyneitä viranhaltijoita, joissa oli lähiaikoina tehty poikkihallinnollista ohjelmatyötä. Ryhmähaastattelun sopimiseksi otettiin ensin yhteyttä kunnan nuorisotoimen johtajaan tai sosiaalitoimeen. Mukaan valittiin tarkoituksella myös kolme yli 100 000 asukkaan kuntaa.

Aineiston määrä: 5 ryhmähaastattelun litteraatiot rtf-tiedostoina. Yhteensä litteroituna noin 65 sivua.

1.4 Aineiston käyttö

Aineiston käytössä huomioitavaa

Haastateltavien nimet on muutettu pseudonyymeiksi ja haastateltavien mainitsemat kolmansien tahojen nimet on poistettu. Toimipaikkojen nimet on poistettu ja kuntiin viitataan Tilastokeskuksen kuntakokoluokituksella. Lisäksi toimipaikkoihin viittaavat epäsuorat tunnistetiedot (esim. kaupunginosien nimet) on anonymisoitu.

Julkaisut

Määttä, Mirja (2010) Hahmottuuko lapsi-, nuoriso- ja lastensuojelupolitiikan kokonaisuus? Puheenvuoro. Nuorisotutkimus 3/2010. 95-97

Määttä, Mirja (2010) Lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvä suunnittelu kunnissa. Janus 18 (3), 243 - 259.

Määttä, Mirja (2011) Koordinoidaan vaan verkostoja. Teoksessa: Paakkunainen, Kari & Suurpää, Leena (toim.) Nuorten poliittinen ohjaus - strategista johtamista, kentän kasvavaa yhteistyötä vai latistuvaa osallistumista? Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, verkkokaisuja 43.

Määttä, Mirja (2016). Municipal welfare planning for children and youth. In T. Hoikkala (ed.), Finnish Youth Research Anthology 1999-2014, Helsinki: Finnish Youth Research Network, 321-331.

Määttä, Mirja & Eriksson, Kai (2014). Network governance and programme steering: Rationales and tensions in planning child and youth policies. Social Policy & Administration. Vo-

lume 49, Issue 5, pages 631-648, September 2015. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/spol.12097/abstract>

Määttä, Mirja & Eriksson, Kai (2014). The formation of child and youth policy in Finland. A case of the first development programme 2007-2011 [online]. Online publication in European Union and Council of Europe: Youth partnership, Youth policy in Finland. <http://pjp-eu.coe.int/documents/1017981/7110686/Finland-child-youth-policy-formation-2007-11.pdf> [cited 9.10.2015]

Määttä, Mirja & Pia Tasanko (2012) Nuorisotyön tehtävä ohjelma(yhteis)kunnassa. Teoksessa: Katja Komonen, Leena Suurpää & Markus Söderlund (toim.) Kehittyvä nuorisotyö. Nuorisotutkimusseura ry., Helsinki.

Suoranta, Kaisa (2011) Yhteistyötä ja ennaltaehkäisyä. Kuntien perusteet hyvinvointipoliittisille ohjelmille ja sosiaalityön tehtävät ohjelmissa. Sosiaalityön Pro gradu-tutkielma. Yhteiskuntatieteiden laitos, Itä-Suomen yliopisto.

Tasanko, Pia (2010) "Kaikki ovet kyllä aukee ja kaikkeen pääsee, jos on hyviä ideoita ja yhteistyöhaluja" - nuorisotoimen suhde lasten ja nuorten hyvinvointia koskevaan ohjelmatyöhön kunnissa. Opinnäytetyö. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Järjestö- ja nuorisotyön koulutusohjelma, ylempi AMK.

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD2679>

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

Liite A

Haastattelukysymykset

FSD2679 LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTISUUNNITTELU KUNNISSA: VIRANHALTIJOI-
DEN RYHMÄHAASTATTELUT 2008 - 2009

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhälls-
vetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Määttä, Mirja: Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnittelu kunnissa. Viranhaltijoiden ryhmähaastattelut 2008 - 2009 [elektroninen aineisto]. FSD2679. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja], 2011. iqF2679.pdf.

Haastattelurunko oli kaikilla ryhmillä sama, lukuun ottamatta tutkimuskunnista ensimmäistä (daF2679_02.rtf), jossa ei ollut haastattelurungon viimeistä kysymystä lasten ja nuorten keskeisistä tarpeista, joihin ohjelmatyöllä pitäisi vaikuttaa.

HAASTATTELU

Esittäytymiskierros

Haastatteluaineisto ja kuntien ohjelma-aineisto kerätään väitöskirjan jälkeistä tutkimustani varten ja sitä hyödynnetään myös opinnäytetöissä, joita ohjaan. Kaisa Suoranta on tekemässä sosiaalityön gradua aihepiiristä, Pia Tasanko nuorisotyön ylempään amk-tutkintoon liittyvää opinnäytetyötä.

KYSYMYKSET

1) Valtionhallinto ja muut tahot ovat tiivistäneet lasten ja nuorten hyvinvointisuunnittelun ohjausta. Nykyiset ohjelmavelvoitteet on kirjattu Nuorisolakiin (2006) sekä Lastensuojelulakiin (2007), kunnalliset velvoitteet erityisesti uuteen lastensuojelulakiin.

Miltä tämä valtionhallinnon ohjaus ja lakiin kirjattu suunnitteluvaikeus näyttää kunnan näkökulmasta / sen viranomaisten näkökulmasta?

Mitä mahdollisuuksia näette suunnittelussa? Entä hankaluuksia?

2) Kunnan / kaupungin suunnittelumahistoria lyhyesti: Kertokaa lasten ja nuorten hyvinvointiohjelmista / suunnitelmista 1998 - 99 alkaen.

Mikä on nykytilanne? Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma tmv., entä lastensuojelun suunnitelma? Mahdollisten eri suunnitelmien suhde?

Ketkä koordinoivat ohjelman / ohjelmien laadintaa, toteutusta ja seurantaa?

VASTAUSKIERROKSET

3) Arvioi oman hallinnon roolia nykyisen ohjelman / nykyisten ohjelmien laadinnassa, toteutuksessa ja seurannassa.

4) Eroavatko eri toimialojen (koulutoimi, nuorisotoimi, sosiaalityö jne) painotukset ja näkökulmat lasten ja nuorten hyvinvointipoliittisessa suunnittelussa? Millä tavoin?

Määttä, Mirja: Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnittelu kunnissa. Viranhaltijoiden ryhmähaastattelut 2008 - 2009 [elektroninen aineisto]. FSD2679. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [jakaja], 2011. iqF2679.pdf.

LOPPUKOONTI VASTAUSKIERROKSENA

5) Mihin lasten ja nuorten asioihin tällaisella kunnan suunnitelmallisella hyvinvointipolitiikalla pitäisi ERITYISESTI vaikuttaa? Mitkä on keskeisiä tarpeita omasta näkökulmastasi?

Liite B

Aineistonäyte

FSD2679 LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTISUUNNITTELU KUNNISSA: VIRANHALTIJOIDEN RYHMÄHAASTATTELUT 2008 - 2009

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Määttä, Mirja: Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnittelu kunnissa. Viranhaltijoiden ryhmähaastattelut 2008 - 2009 [elektroninen aineisto]. FSD2679. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [jakaja], 2011. teF2679.pdf.

Mirja Määttä: Niin olisk teillä vielä, kun mennään tähän teiän työryhmä työskentelyyn, et tää on se teidän ydinryhmä ja teillä on kullakin sitte ne, tota, omat taustajoukot, jotka sitte kokoonnutte tähän, tähän seminaariin ja näin. Mä halusin vaan vielä varmistaa. No sitte tuota, onko näkyvillä että, että teiän niinku eri toimialojen ja ja toimijoiden niinku näkemykset erois, painotukset ja ne näkökulmat, mitkä on tähän, tähän niinku suunnittelutyöhön, tähän ohjelmatyöhön. Erooko ne, erooko ne selkeesti, voittekste tunnistaa toisissanne ja ajattelutavoissanne ja näkemyksissä jotakin eroja?

Pekka: En mä ainakaan huomattavia eroja, et musta tuota aika, aika sillä tavalla tuota voi ihan pienissä asioissa, tietysti saattaa olla, mutta harvinaisen niinkun yksimielisiä mun mielestäni ollaan niinku näistä päälinjoista.

Soile: Ihan samaa mieltä, tuntuma itellä etä hyvin, niinku loppupeleissä, ehkä se on just, jotenkin ite aattelen sillain et tää on kuitenkin tietyn kokonen alue, sillai pieni kaupunki, ja jotenkin se, tavallaan se tuntemus ja tietämys siitä omasta asuinkunnasta on kaikilla aika samantyyppinen, niinku sillä tavalla tietään siitä jo. Tietään siitä et tavallaan niistä asioista, mitkä siellä elää ja on, että se on niinku tiedossa tavallaan tän kaupungin, että se on niin jotenki minusta niin tuntuu hirveen yksimieliseltä aina et niinku samat ilmiöt ja samat asiat on tavallaan mitä nostetaan ja mitä pohitaan ja minkä kaikki on jo havainnu valmiiks.

Maija: Kyl must tuntuu et meillä on aika niinku yhteinen ymmärrys siinä niinku perusongelmista ja asioista eikä meillä oo niinku kilpailu siitä, että no meillä on isommat ongelmat ku teillä tai .. tai meille pitäs saaha enemmän niinku voimavaroja ku teillä että se on nyt se niinku kaikilla se sama tilanne ja ja mä luulen että me kaikki tähätään niinku loppupeleissä niinkun samoihin tavoitteisiin ja päämääriin sitten tässä lasten niinku hyvinvoinnissa että keinot on sit jokaisen perustyössä vähän erilaiset taikka aika paljoki erilaiset että niille tonteille ja reviiireille ei voi niinku mennä toiset sanomaan, et ne on sit asiantuntijuustehtäviä sit siellä perustyössä.

Aira: Minusta tämä oppimistilanne niin tällä työryhmälle ku niille alaryhmille kun me yhdessä näistä asioista haastellaan ja meillä on niinku asiantuntemusta jokkaisella on niinku pikkasen eri näkökulmasta ja se minusta sitä yhteistä ymmärrystä just tuo, jos me nähään se arvokkaana se, se toisten asiantuntemus ja tota sitten, sitten se että tota..ei, en minä ainakaan oo kokenu sellasta ristiriitaa että täällä niinku ainakaan nyt tähän mennessä, niin oo ollu minkäänlaista, niinku tavallaan se, ne yhteiset linjat vaikka niitä ei oo...

